

til et nej. Og lidt senere siger hr. Uffe Ellemann-Jensen:

»Jeg vil fastholde, at der er bedre muligheder for at opnå resultater gennem det stille diplomati end gennem deltagelse i hr. Barfoed og kompagnis egotrip.«

Jeg tror, det siger lidt om, hvilken holdning den daværende regering og den daværende udenrigsminister havde til spørgsmålet om Salman Rushdie. Jeg kan forstå, at et eller andet, hr. Barfoed må have sagt, der kunne genere hr. Uffe Ellemann-Jensen, overskygger det spørgsmål, om hr. Uffe Ellemann-Jensen skulle møde Salman Rushdie i København. Jeg synes, det taler for sig selv.

Anders Fogh Rasmussen (V):

Der er al mulig grund til på det allerskarpeste at fordømme det iranske præstestyres krænkelser af de fundamentale menneskerettigheder. Den seneste rapport fra Amnesty International afslører, at præstediktaturet er et af de mest undertrykkende regimer i verden. Der er fortsatte rapporter om politiske arrestationer, tortur og uretfærdig rettergang. Der er tusinder af politiske fanger, mange er tilbageholdt uden anklage eller retssag, og mange er idømt hårde fængselsstraffe efter uretfærdige domstolsbehandlinger. Adskillige, herunder politiske fanger, er blevet dømt til døden, og der er talrige rapporter om personer, som forsvinder på mystisk vis både i og uden for Iran.

Vi har alle en pligt til at stå vagt om de grundlæggende frihedsrettigheder. De gælder for ethvert menneske alene i kraft af, at man er menneske, uanset race, køn eller national oprindelse. Derfor kan krænkelser af frihedsrettighederne aldrig være interne anliggender for noget regime i verden. Vi har hver især og også som nation en pligt til at protestere mod enhver krænkelse af frihedsrettighederne, hvor denne krænkelse end måtte finde sted. Enhver har ret til liv, til frihed og personlig sikkerhed. Ingen må underkastes tortur, ingen må underkastes vilkårlig anholdelse. Enhver har ret til tanke-, samvittigheds- og religionsfrihed, og enhver har ret til menings- og ytringsfrihed.

Dette er nogle af de helt grundlæggende frihedsrettigheder. Jeg ved godt, at det kan synes banalt at remse dem op, men desværre er det ikke nogen selvfølge, at mennesker nyder disse frihedsrettigheder, og det iranske præstestyre er kun ét eksempel på et regime, som groft krænker frihedsrettighederne.

Det er desværre heller ikke nogen selvfølge, at frihedsrettighederne bliver betragtet som rettigheder, der gælder for ethvert menneske uanset nationalt tilhørsforhold. Som borgere i et land, der bygger på principperne om frihed og folkestyre, skal vi stå vagt om de grundlæggende frihedsrettigheder. Vi må protestere mod krænkelser af menneskerettighederne overalt, hvor de finder sted, og derfor må vi skarpt protestere mod det iranske præstestyres krænkelser af frihedsrettighederne.

Den offentlige interesse har i særlig grad været knyttet til den såkaldte fatwa, den religiøse dødsdom over forfatteren Salman Rushdie. Fatwaen udgør et helt uacceptabelt angreb på folkeretten og på frihedsrettighederne. Fatwaen er udsprunget af den censur, som Salman Rushdie i øvrigt selv har skrevet om i et essay, hvor han bl.a. udtrykker censurens væsen således:

»Censurens værste og mest lumske virkning er, at den til sidst dræber menneskers fantasi. Hvor der ikke er nogen debat, er det svært hver dag at huske, at ethvert argument har en undertrykt side. Det bliver mere og mere umuligt at tænke sig til, hvad de undertrykte ting kan være, og man kommer nemt til at tro, at det, der er blevet undertrykt, alligevel ikke er noget værd eller er så farligt, at det var nødvendigt at undertrykke det, og så er censors sejr total.«

Vi må aldrig gå på kompromis med de tyranniske magthavere, som prøver at undertrykke ytringsfriheden. Det er fejlt, det er lusket, det er kræmmeragtigt, hvis nogen giver efter og bøjer sig for trusler fra tyrannerne. De skal mødes med stålsathed og med principfasthed. Alt andet er svaghed, og det er kapitulation over for dem, som vil træde de fundamentale frihedsrettigheder under fode.

Det er derfor, regeringens beslutning om at aflyse overrækkelsen af Aristeionprisen til Salman Rushdie i København var så katastrofal: Med denne beslutning har regeringen givet præstediktaturet og fatwaen en sejr, hvis skadevirkninger er uoverskuelige.

Selve håndteringen af sagen er tragikomisk, men det virkelig alvorlige er den katastrofale politiske fejlbedømmelse, som selve beslutningen om aflysning var udtryk for, og dette ansvar ligger ét og kun ét sted, nemlig hos statsministeren, men det får vi jo lejlighed til at drøfte nærmere under det næste punkt på dagsordenen.

Men det må jo være udtryk for, hvor klemt statsministeren føler sig, når han i sin besvarelse af forespørgslen her for kort tid siden forsøger